

Nov 12 / 2002

ለምን ይበደራሉ?? ለምን ያበድራሉ
(የቢቢሲ ራዲዮ ጋዜጠኛ ህዳር ሶስት ቀን 1995 አ.ም. ካቀረበው ትችት የተተረጎመ)

ኢትዮጵያ በውጭ ርዳታ የመተማመን የረጅም ጊዜ ታሪክ ያላት አገር ነች። ይህም ሆኖ ለረጅም ጊዜ በአዳና በድህነት ደረጃ አሉታዊ የሆነ ግንኙነት ሲገጸባረቅ ቆይቷል። ከውጭ የሚመጣ እዳ እየጨመረ በሄደ ቁጥር የህዝቡ የነፍስ ወከፍ ገቢ እዛው ባለበት ሲረገጥ ታይቷል። ድህነት ተስፋፍቷል። ድህነት ከፍቷል። በአፍሪካ ደረጃ እንኩዋን ሃገሪቱ ወደሁዋላ በመቅረቱ ኢትዮጵያ በዚች ባልታደለች አህጉር ላሉት ችግሮች ሁሉ እንደምሳሌነት መጠቀስ የምትችል አገር ለመሆን በቅታለች።

ታዲያ አሁንስ ለምን ትበደራለች? አለም አቀፋዊ የፋይናንስ ተቁዋሞች በፊት የተሰጠው ብድር ምንም ፋይዳ እንዳላመጣ እያዩ በየጊዜው ተጨማሪ ብድር ለመስጠት የሚገፋፋቸው ነገር ምንድን ነው?

የኢትዮጵያ መንግስት ደግሞ ደጋግሞ የሚያቀርበው ምክንያት ድህነትን ለመዋጋት ብድር ያስፈልገኛል የሚል ምክንያት ነው። ለዚህም ሃገር ስላላበሰ ድህነት፤ ስለርሃብ፤ ስለ በሽታ፤ ስለ ሁዋላ ቀር የእርሻ ዘዴ፤ ስለ ኤይድስ፤ ስለመጠነ ሰፊ ስራ አጥነት የታወቁና ጸሃይ የሞቃቸው አሃዞችን በየጊዜው ይደረድርና እነዚህን ሁሉ ለመዋጋት ብድርና እርዳታ ያስፈልገኛል ይላል። ነገር ግን ያለፉት ብድሮች ካስወጡት ወጭ አንጻር ምን ጥቅም አስገኝተዋል የሚለውን ጥያቄ ምንጊዜም አይመልስም።

በዚህ ላይ ደግሞ እንደኢትዮጵያ ባሉ አገሮች መንግስታት የሚጠናወታቸው የበታች ነት ስሜት አለ። በራሳቸው የማይተማመኑ መንግስታት ከውጭ አበዳሪ ተቁዋማት ጋር ሲዳሩ መታየታቸው በህዝቦቻቸው ፊት ተቀባይነት የሚጨምርላቸው ይመስላቸዋል። ይህ ደግሞ የሰልጣን ዘመናችንን ለማራዘም ይጠቅመናል ብለው ያምናሉ። እነዚህ ተቁዋማት በሚያዘጋጁባቸው አለም አቀፍ ስብሰባዎች ላይ ከሌሎች እኩል መታየታቸው የአለም አቀፉ ህብረተሰብ ሌጁቲሜት አባላት እንዲመስሉ ይረዳቸዋል። እንደዚህ አይነቶቹን መድረኮች በሃገራቸው ውስጥ ተቃዋሚዎች ላይ የአፈና ዘመቻ ለመክፈት ይጠቀሙባቸዋል።

ከዚህ አልፎም ይሄዳሉ። የነዚህ አለም አቀፍ ተቁዋማት ባልደረቦች መንግስታቱ በሃገራቸው በመከተል ላይ ስላሉት ፖሊሲ አወንታዊ ሪፖርት እንዲያቀርቡ ይጠቀሙባቸዋል። እነዚህንም ሪፖርቶች ለሚከተሉት የፖለቲካና የኢኮኖሚ ፖሊሲዎች ትክክለኛነት ማረጋገጫ አድርገው ያቀርቡባቸዋል። ይህንን በተደጋጋሚ አንብበናል። ስምተናል። የኢትዮጵያ መንግስት በመሬትም ሆነ በጎሳ ፈዴሬሽን ጉዳይ የሚከተለውን ፖሊሲ እንዴት አለም ባንክና የአለም የገንዘብ ድርጅት (አይኤምኤፍ) እንዳደነቁለት በኩራት ሲገልጽ አይተነዋል።

በሌላ በኩል ደግሞ የአለም አቀፍ ተቁዋማት አላማ አለ። እነዚህ ተቁዋማት ከነዚህ መንግስታት ጋር ሲደራደሩ ሙሉ በሙሉ የበላይነት እንዳላቸው ያውቃሉ። እነዚህ መንግስታት ያለባቸውን ያለመረጋጋትና በቁዋፍ የመኖር ስሜት የራሳቸውን አጀንዳ ለማራመድ ይጠቀሙበታል። አንድ መንግስት ይበልጥ ያልተረጋጋና ይበልጥ በቁዋፍ ያለ ሲሆን ለአበዳሪዎቹም የዚያኑ ያህል የተመቻቸ ሁኔታ ይፈጥራል። እነዚህ ተቁዋማት ዞሮ ዞሮ ዋና ጥቅማቸው ከዛሬ ነገ ይበልጥ ማበደር ነው። ጥቅማቸው በድሆች አገሮች የኢኮኖሚ ልማት እንዲመጣ መስራት ሳይሆን ከበለጸጉት አገሮች በኤክስፖርት ስም በድሆች አገሮች ሸቀጥ ማራገፍ ነው።

ይህንን አላማ ለማራመድና ሁልጊዜ ይበልጥ የማበደር ሽሽግና እውነተኛ አጀንዳቸውን ለማድበሰስ በምሁራን፤ በባለሙያ ፈሊጥ የተሸፋፈነ ዲስኩራቸውንና ሪፖርቶቻቸውን ይደረድራሉ። የቆዩ ፕሮግራሞችን አንዴ መዋቅር ማስተካከያ ፕሮግራም፤ አንዴ ፖሊሲ ማስተካከያ፤ አንዴ ዘርፍ ማስተካከያ፤ አንዴ ዘርፋዊ መልሶ ማቁዋቁሚያ፤ አንዴ አስቸኩዋይ መልሶ ማቁዋቁሚያ የሚል ስም እየሰጡ መልሰው መልሰው ያንኑ ፕሮግራም ለማቅረብ ይሞክራሉ።

በኢትዮጵያ ለረጅም ጊዜ በተከታታይ መንግስታት ስር ሲካሄድ የቆየው የመበደር ታሪክ እስካሁን ድረስ ልማትን በማምጣትም ሆነ ድህነትን በመቀነስ መስክ ያመጣው ነገር የለም። እንዲያውም ይበልጥ መበደር ሃገሪቱን ወደ ይበልጥ ድህነት እንድትዘፍቅ አርጉዋ ታል ማለት ይቻላል። እንደቡና አይነቶቹን የውጭ ንግድ ሸቀጦች በመሸጥ የሚገኘው ገቢ እየቀነሰ ሲሄድ ከዚህ እየቀነሰ ከሚሄድ የውጭ ምንዛሪ ሃገሪቱ ይበልጥ እየጨመረ የሚሄድ ክፍል ለብድር መክፈያ ታወጣለች። በዚያው ልክ ደግሞ ለሃገር ልማትና ድህነትን ለመቀነስ አስፈላጊ የሆነውን የውጭ ምንዛሪ እዳ ለመክፈል ትጠቀምበታለች።

የግፍ ግፍ በእንቅርት ላይ ጆሮ ገድፍ እንደሚባለው አበዳሪዎቹ በዚህ ሁሉ ላይ ብድርን እንደውጭ ፖለቲካ ማራመጃ መሳሪያ አድርገው ይጠቀሙበታል። ይህ ደግሞ በኢትዮ/ኤርትራ ጦርነት ጊዜ አበዳሪዎችና ርዳታ ለጋሾች ኢትዮጵያ ብድርም እርዳታም ከማግኘቱ በፊት ፖለቲካ አቁዋሙዋን እንድታለስልስ ጫና ለማድረግ ሲሞክሩ በግልጽ የታየ ነበር። ጥገኝነቱ እየጨመረ በሄደ ቁጥር ለባለዳን ጫናና እጅ ጥምዘዛ መመቻቸት የግድ ነውና።